

Tabloul de bord al economiei românești

21 decembrie 2016
Lect. Univ. Dr. Andreea Paul



CUPRINS

INDICATORI MACROECONOMICI AI CONSTRUCȚIEI BUGETARE	3
Indicatori principali	4
Prețurile alimentelor principale.....	5
1. Puncte slabe și tari ale dinamicii economice românești	6
2. Evoluția PIB.....	8
3. Dinamica economică	9
3.1. Dinamica pieței muncii	9
3.2. Dinamica prețurilor și a politicii monetare	10
3.3. Dinamica mediului de afaceri	11
3.4. Comerț exterior. Dinamica balanței de plăți și a datoriei externe.....	14
4. Protecție socială	15
5. Execuția bugetară.....	16
6. Starea firmelor aflate în dificultate în România	18
7. Evaziunea fiscală pe principalele impozite și taxe	19
8. Echilibre vs. dezechilibre externe și de competitivitate	20
9. Echilibre vs. dezechilibre interne	20
10. Eficiența energetică	21
11. Structura energetică	22
12. Obiectivele asumate de România conform Strategiei Europa 2020.....	23

Economia României

INDICATORI MACROECONOMICI AI CONSTRUCȚIEI BUGETARE

Date estimate

Nr. Crt.	Indicator	2015 ¹	2016 ²
1.	PIB – mil lei	701.000	746.600
2.	Creștere economică %	2,5	4.1
3.	Inflație medie anuală %	2,2	0.5
4.	Curs mediu lei/euro	4,42	4.44
5.	Venituri BCG – mil lei	226.360	231.125
6.	Pondere veniturilor totale în PIB	31,9	31,0
7.	Cheltuieli BCG – mil lei	239.364	252.031
8.	Pondere cheltuielilor totale în PIB	33,7	33,8
9.	Deficit – mil lei	13.004	20.906
10.	Deficit – pondere în PIB	1,8	2,8
11.	Șomeri (număr total persoane)	465.000	450.000
12.	Salariu mediu net	1.815	1.950

¹http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2015/Raportbuget2015_13122014.pdf

²http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget_2016/Raportbuget2016.pdf

Indicatori cheie ai economiei românești

Nr. Crt.	Indicator	Valoare	Perioada de referință	Sursa
1.	Populație	22,2 mil.	iulie 2016	<u>Aici</u>
2.	Salariați	6,147 mil.	T2 2016	<u>Aici</u>
3.	Pensionari	5,251 mil.	T3 2016	<u>Aici</u>
4.	Salariul mediu brut	2918 lei	Octombrie 2016	<u>Aici</u>
5.	Salariul mediu net	2108 lei	Octombrie 2016	<u>Aici</u>
6.	Salariul minim brut	1250 lei	Octombrie 2016	<u>Aici</u>
7.	Pensia medie	951 lei	T3 2016	<u>Aici</u>
8.	PIB	746 600 mil lei	2016	<u>Aici</u>
9.	PIB/loc. (la prețuri curente)	8100 ³ euro	2015	<u>Aici</u>
10.	Buget consolidat realizat (venituri)	187.573 mld. lei	1-31 Octombrie 2016	<u>Aici</u>
11.	Bugetul de stat (venituri)	87.785 mld. lei	1-31 Octombrie 2016	<u>Aici</u>
12.	Buget consolidat ultim plan (deficit)	-1.25 mld. lei	1-31 Octombrie 2016	<u>Aici</u>
	Buget de stat (deficit)	-13.650 mld. lei	1-31 Octombrie 2016	<u>Aici</u>
13.	Alocație pentru copii	84 lei	Decembrie 2016	<u>Aici</u>
14.	Creștere economică	0.6%	Trim III 2016 vs Trim II 2016	<u>Aici</u>
15.	Rata șomajului	4,76%	Octombrie 2016	<u>Aici</u>
16.	Inflație	-0,67%	Nov 2016 vs. Nov 2015 (Ținta 2016: 2,5%)	<u>Aici</u>

³ Date provizorii Eurostat

Prețurile alimentelor principale

Nr. Crt.	Produs	Preț
1.	Pâine (franzelă)	0,79 lei
2.	Zahăr (1 kg)	3,25 lei
3.	Făină (1 kg)	2.19 lei
4.	Mălai (1 kg)	2,95 lei
5.	Ulei (1 l)	5,65 lei
6.	Orez (1 kg)	4,79 lei
7.	Lapte (1 l)	4,07 lei
8.	Carne pui (pui întreg/kg)	8.99 lei
9.	Apă (2 l)	1.30 lei
10.	Telemea vacă (100 gr.)	1,09 lei

Sursa: decembrie 2016, <https://carrefour.ro/catalogue/>



1. Puncte slabe și tari ale dinamicii economice românești

Puncte tari ale dinamicii economice

- PIB:
 - În anul 2016, PIB-ul României este estimat la 746.600 mil lei, cu o creștere economică de 4,1% comparativ cu anul 2015, conform Raportului privind situația macroeconomică pe anul 2016 și proiecția acesteia pe anii 2017-2019.
 - Institutul Național de Statistică estimează că România a avuato rată de creștere a PIB în Trimestrul III al anului 2016 mai mare cu 0.6% față de trimestrul II al anului 2016 și cu 4.4% față de același trimestru din anul 2015.
 - PIB pe locuitor la prețuri curente a crescut în anul 2015 cu 600 euro față de anul 2014, conform datelor furnizate de Eurostat.
- Veniturile obținute din impozitul pe profit, în primele 10 luni ale anului 2016, sunt cu peste 11% mai mari decât în aceeași perioadă a anului 2015, conform execuției bugetare din luna octombrie 2016 publicată de Ministerul Finanțelor Publice. (vezi Tabelul 5.1). De asemenea, veniturile obținute din accize au crescut cu 5.6% în perioada ianuarie-octombrie 2016, față de aceeași perioadă a anului trecut, reprezentând 3% din PIB.
- Cheltuielile pentru investiții realizate de stat, în primele 10 luni ale anului 2016, au fost în valoare de 11 miliarde de lei, adică cu 20% mai mari față de aceeași perioadă a anului trecut, conform execuției bugetare din ianuarie-octombrie 2016 publicată de Ministerul Finanțelor Publice. (vezi Tabelul 5.1)
- Rezervele valutare au înregistrat o creștere de 0.1% în luna noiembrie 2016, față de lună anterioară, respectiv cu peste 7 procente peste nivelul înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut, conform BNR. (vezi Tabelul 3.2)
- ISD-urile au depășit 3,7 miliarde de euro în perioada ianuarie - octombrie 2016, înregistrând o creștere de peste 34 procente față de aceeași perioadă din 2015, conform datelor publicate de BNR. (vezi Tabelul 3.4)

Puncte slabe ale dinamicii economice:

- Peste 140 000 de firme și-au închis porțile, în anul 2015, cu aproape 30 000 mai multe decât în anul 2014, la care se adaugă cele peste 132 000 de firme închise în primele 10 luni ale anului 2016 (cu peste 25% mai multe firme închise în primele 10 luni ale anului 2016, față de aceeași perioadă a anului precedent), conform datelor publicate de Oficiul Național al Registrului Comerțului.
- Datoria externă totală a crescut cu 2 procente în luna octombrie 2016 față de aceeași perioadă a anului 2015, conform datelor publicate de BNR. (vezi Tabelul 3.4)
- Sumele primite de la UE în contul plăților efectuate, au înregistrat o scădere dramatică de 93% în primele 10 luni ale anului 2016, față de aceeași perioadă a anului trecut, conform execuției bugetare din ianuarie-octombrie 2016 publicată de Ministerul Finanțelor Publice. (vezi Tabelul 5.1)
- Deficitul comercial a continuat să crească, ajungând la 7.9 mld euro în primele 10 luni ale anului 2016, fiind cu peste 23% mai mare decât deficitul comercial înregistrat în aceeași perioadă a anului 2015, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică. (vezi Tabelul 3.4)
- Deficitul Bugetului general consolidat a fost de -1.26 miliarde de lei în primele 10 luni ale anului 2016, adică 0,17% din PIB.

2. Evoluția PIB

Tabelul 3

PIB	Ultima cifră disponibilă	Perioada de referință	Nivel anterior	Frecvență de raportare	Sursa
PIB nominal	160,3 mld. Euro	2014	150,2 mld. Euro	Anuală	<u>Aici</u>
Rata de creștere PIB	+0.6%*	T3 2016 vs. T2 2016	+4.4% (T3 2016 vs. T3 2015)	Trimestrială	<u>Aici</u>
Rata anuală de creștere a PIB	+3,7%*	2015 vs. 2014	+0,6% (2015 vs. 2014)	Trimestrială	<u>Aici</u>
PIB/loc.	8100 ⁴ Euro	2015	7500 Euro	Anuală	<u>Aici</u>
Formarea brută de capital fix	24,7% din PIB	2015	24,3% din PIB	Anuală	<u>Aici</u>
PIB/loc. PPS	57	2015	55	Anuală	<u>Aici</u>

Sursa: Eurostat, INS, decembrie 2016

*date publicate de Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7075215/2-13112015-BP-EN.pdf/b1b2ad4f-32ef-4737-abbe-5dc7b91dd1bb>

http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/pib/a14/pib_trimIIr2015_2.pdf

<http://www.tradingeconomics.com/romania/gdp-per-capita>

⁴Date provizorii Eurostat

3. Dinamica economică

3.1. Dinamica pieței muncii

Indicator	Ultima cifră disponibilă	Perioada anterioară	Perioada coresp.din anul prec.	Frecv Rap.	Sursa
Rata șomajului	4,76 % (oct 2016)	-0,01pp (oct vs sept 2016)	-0,12pp (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Populație ocupată totală (AMIGO)	8,526 mil. pers. (T2 2016)	+3,35% (T2 2016 vs. T1 2016)	-1,59% (T2 2016 vs. T2 2015)	Trim	<u>Aici</u>
Număr mediu de salariați (AMIGO)	6,147 mil. pers. (T2 2016)	+0,67% (T2 2016 vs. T1 2016)	+1,16% (T2 2016 vs. T1 2012)	Trim	<u>Aici</u>
Număr șomeri înregistrați (BFM)	0,418 mil.pers. (sept 2016)	-0,08% (oct vs. sept 2016)	-3,84% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Numărul de șomeri BIM	0,522 mil. pers. (oct 2016)	0 (oct vs. sept 2016)	-14,84% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Rata locurilor de muncă vacante	1,34% (T3 2016)	+0,11pp (T3 2016 vs. T2 2016)	+0,18pp (T3 2016 vs. T3 2015)	Trim	<u>Aici</u>
Câștigul salarial mediu brut	2.918 lei (oct 2016)	+0,7% (oct 2016 vs sept 2016)	+12,5% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Câștigul salarial mediu net	2.108 lei (oct 2016)	0,7% (oct 2016 vs sept 2016)	+12,7% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>

Sursa: INS, ANOFM, decembrie 2016

Notă: Numărul mediu de salariați dat de BFM reprezintă numărul de salariați înregistrați cu contract de muncă, în timp ce numărul mediu de salariați dat de INS este calculat pe baza anchetelor AMIGO.

3.2. Dinamica prețurilor și a politicii monetare

Indicator	Ultima cifră disponibilă	Perioada anterioară	Perioada coresp.din anul prec.	Frecv Rap.	Sursa
Rata medie a inflației	-0,1 (ian-nov 2016)	-0,1 (ian-oct 2016)	-0,1 (ian-nov 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Indicele prețurilor de consum	100,07 (nov 2016)	-0.36% (nov vs oct 2016)	-0,24% (nov 2016 vs nov 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Indicele prețurilor producției industriale	111,09 (oct 2016)	+0,8% (oct vs sept 2016)	-0.5% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Numerar în circulație	52,21 mld. lei (oct 2016)	+0.8% (oct vs sept 2016)	+18,1% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Masa monetară M1 (în sens restrâns)	166,628 mld. lei (oct 2016)	+1.5% (oct vs sept 2016)	+26% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Masa monetară M2 (intermediară)	296,520 mld lei (oct 2016)	+0.2% (oct vs sept 2016)	+11.9% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Masa monetară M3 (în sens larg)	296,619 mld lei (oct 2016)	+0.2 % (oct vs sept 2016)	+11.8% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Rezerve valutare	34,387 mld euro (nov 2016)	+0.12% (nov vs oct 2016)	+7.11% nov 2016 vs nov 2015)	Lunar	<u>Aici</u>

Sursa: INS, BNR, decembrie 2016

3.3. Dinamica mediului de afaceri

Indicator	Ultima cifră disponibilă	Perioada anterioară	Perioada coresp.din anul prec.	Frecv. Rap.	Sursa
Producția industrială	99.3 (oct 2016)	-0.7% (oct vs sept 2016)	+0.8% (oct 2016 vs oct 2015)	<u>Lunar</u>	<u>Aici</u>
Lucrări de construcții	100.7 (oct 2016)	+0.7% (oct vs sept 2016)	-0.2% (oct 2016 vs oct 2015)	<u>Lunar</u>	<u>Aici</u>
Cifra de afaceri în comerț și servicii	141.7 (oct 2016)	+0.5% (oct vs sept 2016)	+21.4% (oct 2016 vs oct 2015)	<u>Lunar</u>	<u>Aici</u>
Cifra de afaceri din activitatea de servicii prestate populației	119.1 (oct 2016)	-3.3% (oct vs sept 2016)	+1.1% (oct 2016 vs oct 2015)	<u>Lunar</u>	<u>Aici</u>
Gradul de utilizare a capacității de producție	78.4% (T4 2016)	77,9% (T2 2016)	78.8% (T4 2015)	<u>Trim</u>	<u>Aici</u>
Înmatriculări noi de vehicule rutiere*	148 444 vehicule (TIII 2016)	+25.02% (TIII 2016 vs. TII 2016)	+28.08% (TIII 2016 vs. TIII 2015)	<u>Trim</u>	<u>Aici</u>

*Vehicule rutiere pentru transportul pasagerilor (mopede și motocicletă, autoturisme, autobuze și microbuze)

Date ajustate sezonier

Sursa: INS, septembrie 2016

Atractivitatea mediului de afaceri din România, conform ultimului raport anual al Băncii Mondiale

Indicator	Locul României / număr de țări analizate în raport		
	2008	2016	2017
Ușurința de a face afaceri	47/181	37/189	39/190
Ușurința înființării unei noi firme	26/181	45/189	62/190
Ușurința de a obține autorizația de construcție	88/181	105/189	95/190
Ușurința de a închide o firmă	85/181	46/189	49/190
Comerț internațional	40/181	1/189	1/190
Plata taxelor	146/181	55/189	50/190

Sursa: Raportul Doing Business, Banca Mondială, disponibil [aici](#).

DOING BUSINESS 2017

✓ Reform making it easier to do business ✗ Change making it more difficult to do business

ROMANIA	Europe & Central Asia	GNI per capita (US\$)	9,500
Ease of doing business rank (1–190)	Overall distance to frontier (DTF) score (0–100)	Population	19,832,389
✗ Starting a business (rank) 62 DTF score for starting a business (0–100) 89.48 Procedures (number) 6 Time (days) 12 Cost (% of income per capita) 2.0 Minimum capital (% of income per capita) 0.6	Getting credit (rank) 7 DTF score for getting credit (0–100) 85.00 Strength of legal rights index (0–12) 10 Depth of credit information index (0–8) 7 Credit bureau coverage (% of adults) 51.1 Credit registry coverage (% of adults) 16.8	Trading across borders (rank) 1 DTF score for trading across borders (0–100) 100.00 Time to export Documentary compliance (hours) 1 Border compliance (hours) 0 Cost to export Documentary compliance (US\$) 0 Border compliance (US\$) 0 Time to import Documentary compliance (hours) 1 Border compliance (hours) 0 Cost to import Documentary compliance (US\$) 0 Border compliance (US\$) 0	Enforcing contracts (rank) 26 DTF score for enforcing contracts (0–100) 71.08 Time (days) 512 Cost (% of claim) 28.9 Quality of judicial processes index (0–18) 14.0
Dealing with construction permits (rank) 95 DTF score for dealing with construction permits (0–100) 68.67 Procedures (number) 20 Time (days) 171 Cost (% of warehouse value) 2.0 Building quality control index (0–15) 13.0	Protecting minority investors (rank) 53 DTF score for protecting minority investors (0–100) 60.00 Extent of disclosure index (0–10) 9 Extent of director liability index (0–10) 4 Ease of shareholder suits index (0–10) 5 Extent of shareholder rights index (0–10) 6 Extent of ownership and control index (0–10) 5 Extent of corporate transparency index (0–10) 7	Resolving insolvency (rank) 49 DTF score for resolving insolvency (0–100) 59.16 Time (years) 3.3 Cost (% of estate) 10.5 Recovery rate (cents on the dollar) 34.4 Strength of insolvency framework index (0–16) 13.0	
Getting electricity (rank) 134 DTF score for getting electricity (0–100) 56.48 Procedures (number) 8 Time (days) 182 Cost (% of income per capita) 561.1 Reliability of supply and transparency of tariffs index (0–8) 7	Paying taxes (rank) 50 DTF score for paying taxes (0–100) 81.64 Payments (number per year) 14 Time (hours per year) 161 Total tax rate (% of profit) 38.4 Postfiling index (0–100) 79.62		
Registering property (rank) 57 DTF score for registering property (0–100) 71.11 Procedures (number) 7 Time (days) 21 Cost (% of property value) 1.4 Quality of land administration index (0–30) 16.0			

Caracterizarea mediului de afaceri românesc, conform Raportului Competitivității Globale

Indicator	Locul României / număr de țări analizate în raport		Valoarea indicelui*	
	2008/2009	2015/2016	2008/2009	2015/2016
Indicatorul Competitivității Globale	68/134	53/140	4,1	4,3
Povara administrativă/Instituti	54/134	86/140	3,4	3,7

Indicador	2016/2017	2015/2016	2016/2017	2015/2016
Încrederea în politicieni	106/134	112/140	2,0	2,2
Independența justiției	88/134	66/140	3,3	4,0
Protecția proprietății intelectuale	64/134	72/140	3,5	3,9
Calitatea infrastructurii	126/134	91/140	2,3	3,6
Calitatea sistemului de educație	71/134	90/140	3,6	3,3
Intensitatea competiției pe piața locală	86/134	112/140	4,7	4,5
Eficiența politicii anti-monopol	64/134	82/140	3,9	3,7
Accesul la credite	56/134	60/140	3,6	2,9
Capacitatea de inovare	58/134	63/140	3,3	4,0
Cheltuielile companiilor cu cercetare-dezvoltare	74/134	71/140	3,0	3,6
Colaborarea dintre universități și industrie în cercetare-dezvoltare	72/134	71/140	3,1	3,6

* Indicele Competitivității Globale analizează toate aspectele importante ale unei economii. Valoarea indicelui este cuprinsă în intervalul 1 și 7, 7 fiind cea mai mare valoare posibilă.

Sursa: Raportul Competitivității Globale, Forumul Economic Mondial

http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2008-09.pdf

http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf

Indicador	Locul României / număr de țări analizate în raport	Valoarea indicelui*
	2016/2017	2016/2017
Indicatorul Competitivității Globale	62/138	4.3
Povara administrativă/Instituti	92/138	3.6
Încrederea în politicieni	120/138	1.9
Independența justiției	70/138	3.9
Protecția proprietății intelectuale	70/138	4.1
Calitatea infrastructurii	99/138	3.6
Calitatea sistemului de educație	121/138	2.8
Intensitatea competiției pe piața locală	93/138	4.8
Eficiența politicii anti-monopol	101/138	3.3
Accesul la credite	110/138	3.1
Capacitatea de inovare	80/138	4.0
Cheltuielile companiilor cu cercetare-dezvoltare	111/138	2.8
Colaborarea dintre universități și	80/138	3.3

3.4. Comerț exterior. Dinamica balanței de plăți și a datoriei externe

Indicator	Ultima cifră disponibilă	Perioada anterioară	Perioada coresp.din anul prec.	Frecv. Rap.	Sursa
Exporturi de bunuri (valori exprimate în euro)	47,768 mld euro (ian-oct 2016)	-2,86% (oct vs sept 2016)	+4,06% (ian-oct 2016 vs ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Importuri de bunuri (valori exprimate în euro)	55,668 mld euro (ian-oct 2016)	+0,56% (oct vs sept 2016)	+6,41% (ian-oct 2016 vs ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Deficitul comercial (valori exprimate în euro)	-7.899 mld (ian-oct 2016)	+23,41% (oct vs sept 2016)	+23,16% (ian-oct 2016 vs ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Investiții străine directe	3.736 mld. euro (ian-oct 2016)	+18.86% (ian-oct vs ian-sept 2016)	+34.19% (ian-oct 2016 vs ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Datoria externă totală	92,213 mld. euro (ian-oct 2016)	+1.69% (ian-oct vs ian-sept 2016)	+1.96% (ian-oct 2016 vs ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Rata serviciul datoriei externe pe termen lung	25.9% (ian-oct 2016)	26.3% (ian-sept 2016)	35% (2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Rezerve internaționale (inclusiv aur)	38,124 mld. euro (oct 2016)	-0.26% (oct vs sept 2016)	+7.51% (oct 2016 vs oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>
Deficit cont curent (Euro)	-2.919 mld. (ian-oct 2016)	2.661 mld (ian-sept 2016)	1.055 mld (ian-oct 2015)	Lunar	<u>Aici</u>

Sursa datelor: INS, BNR, decembrie 2016

4. Protecție socială

Nr. crt.	Indicator	Ultima cifră oficială disponibilă	Perioada anterioară	Sursa
Pensionari și pensii				
1.	Numărul mediu de pensionari	5,251 mil. pers. (T3 2016)	-0,17% (T3 2016 vs T2 2016)	<u>Aici</u>
2.	Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat	4,676 mil. pers. (T3 2016)	-0,04% (T3 2016 vs T2 2016)	<u>Aici</u>
3.	Pensia medie lunară	951 lei (T3 2016)	+0.8% (T3 2016 vs T2 2016)	<u>Aici</u>
4.	Pensia medie de asigurări sociale de stat	931 lei (T3 2016)	0% (T3 2016 vs T2 2016)	<u>Aici</u>

Sursa datelor: INS; prognoze: CNP, decembrie 2016

	Nov 2016 (mil pers)	Nov 2016 vs. oct 2016
Numărul pensionarilor de asigurări sociale de stat și agricultori (mil pers)	5,081	-0,02%
Numărul pensionarilor de asigurări sociale de stat (mil pers)	4,677	+0,04%
Pensiile medii lunare de asigurări sociale de stat (lei)	931	0%
Numărul pensionarilor agricultori (mil pers)	0,404	-0,76%
Pensiile medii lunare ale agricultorilor (lei)	382	0%

Sursa: <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/transparenta/statistici/date-statistice>

5. Execuția bugetară

Bugetul general consolidat

		Ian-Oct 2016 față de Ian- Oct 2015 %	Ian- Oct 2016 % PIB	Ian- Oct 2016 mld. lei	Ian- Oct 2015 mld. lei	Ian- Oct 2015 % PIB
1.	Venituri bugetare totale	-2,1%	24,7%	187,573	191,616	26,9%
	Impozit pe profit	+11,2%	1,9%	14,569	13,107	1,8%
	Impozit pe salarii și venituri	+4,3%	3%	22,822	21,883	3,1%
	TVA	-8,8%	5,8%	43,692	47,916	6,7%
	Accize	+5,6 %	3%	22,619	21,410	3%
	CAS	+7,3%	6,6%	50,360	46,946	6,6%
	Venituri nefiscale	-4%	2,1%	15,852	16,510	2,3%
	Sume primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțate	-92,9%	0,1%	0,691	9,786	1,4%
2.	Cheltuieli bugetare totale	+3,4%	24,9%	188,830	182,575	25,6%
	Cheltuieli de personal	+10,7%	6,1%	46,513	42,000	5,9%
	Cheltuieli cu bunuri și servicii	-1,4%	4%	30,007	30,419	4,3%
	Cheltuieli cu dobânzile	+2,7%	1,2%	8,804	8,574	1,2%
	Asistență socială	+7,8%	8,9%	67,516	62,620	8,8%
	Cheltuieli de investiții	+20%	1,5%	11,010	9,178	1,3%
3.	Deficit/excedent bugetar		-0,17%	-1,257	9,041	+1,26%

Bugetul de stat

		Ian-Oct 2016 față de Ian-Oct 2015 %	Ian-Oct 2016 % PIB	Ian-Oct 2016 mld. lei	Ian-Oct 2015 mld. lei	Ian-Oct 2015 % PIB
1.	Venituri bugetare totale	-2.82%	11.57%	87.785	90.335	12.82%
	Impozit pe profit	+11.24%	1.91%	14.523	13.055	1,85%
	Impozit pe salarii și venituri	+5.03%	1.00%	7.596	7.232	1.03%
	TVA	-14.14%	3.69%	27.974	32.582	4.66%
	Accize	+5.62%	2.84%	21.543	20.396	2.90%
	CAS	+418.23%	0.11%	0.824	0.159	0.02%
	Venituri nefiscale	-9.82%	0.84%	6.392	7.088	1.01%
	Sume primite de la UE în contul plăților efectuate	-97.52%	0.01%	0.097	3.914	0.56%
2.	Cheltuieli bugetare totale	+8.99%	13.37%	101.436	93.065	13.21%
	Cheltuieli de personal	+3.10%	2.34%	17.786	17.251	2.45%
	Cheltuieli cu bunuri și servicii	+4.56%	0,52%	3.944	3.772	0.54%
	Cheltuieli cu dobânzile	+13.04%	1.10%	8.350	7.387	1.05%
	Asistență socială	+51.84%	2.50%	18.928	12.466	1.77%
3.	Deficit/excedent bugetar		-1,80%	-13.651	-2.731	-0.39%

Sursa datelor: MFP, decembrie 2016

6. Starea firmelor aflate în dificultate în România

Nr. Crt.	Starea Firmelor	2012	2013	2014	2015	Guvernarea PSD (mai 2012 - oct 2015)
1.	Suspendări ⁵	24 078	22 079	15 788	17 698	69 223
2.	Radieri ⁶	71746	80786	76483	94 374	276 620
3.	Dizolvări ⁷	22500	23208	18336	27 967	80 530
	Total firme închise definitiv	118324	126073	110607	140 039	426 373
4.	Insolvențe ⁸	26807	29587	20696	10 269	76 758
	TOTAL	145131	155660	131 303	150 308	503 131

Sursa: ONRC, decembrie 2016

Nr. Crt.	Starea Firmelor	2015 Ian-oct	2016 Ian-oct	Ian-oct 2016 vs Ian-oct 2015
1.	Suspendări ⁹	14278	13645	-4.43%
2.	Radieri ¹⁰	69640	93353	+34.05%
3.	Dizolvări ¹¹	21716	25588	+17.83 %
	Total firme închise definitiv	105634	132586	+25.51%
4.	Insolvențe ¹²	8540	6747	-20,99%
	TOTAL	114174	139332	+22.03%

⁵<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=249>

⁶<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=251>

⁷<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=250>

⁸<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=252>

⁹<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=249>

¹⁰<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=251>

¹¹<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=250>

¹²<http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=252>

Tabel nr. 1. Situația înmatriculărilor de persoane fizice și juridice și numărul firmelor închise sau intrate în insolvență în perioada mai 2012 – octombrie 2015

Starea firmelor	2012 (mai-dec)	2013	2014	2015 (ian-oct)	Total mai 2012 – oct 2015
Înmatriculări persoane fizice și juridice	72.863	124.816	101.627	99.521	398.827
Suspendări	17.078	22.079	15.788	14.278	69.223
Radieri	49.711	80.786	76.483	69.640	276.620
Dizolvări	17.270	23.208	18.336	21.716	80.530
Total firme închise definitiv	84.059	126.073	110.607	105.634	426.373
Insolvențe	17.935	29.587	20.696	8.540	76.758
Total firme închise definitiv și firme în insolvență	101.994	155.660	131.303	114.174	503.131

Sursa: ONRC, noiembrie 2016

7. Evaziunea fiscală pe principalele impozite și taxe

Conform estimărilor Comisiei Europene, în România proporția economiei subterane în anul 2013 a reprezentat **28,4% din PIB**, ajungând la 40 de miliarde de euro generate prin fraude economice și evaziune fiscală. **România bate pasul pe loc** în lupta cu economia subterană: în 2014, evaziunea și fraudele economice reprezentau **29,6% din PIB**.

Număr cazuri evaziune fiscală **2011**: 95.962

Număr cazuri evaziune fiscală **2012**: 99.704

Număr cazuri evaziune fiscală **2013**: 98.926

(Sursa Comisia Europeană: http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2014-07-29-17768413-0-raport-mermoneyval2014.pdf)

Tabelul 7.1.

Nr. Crt.	Milioane lei	2010	2011	2012	2013
1.	Evaziunea fiscală din munca „la negru”:	16.665	17.510	16.966	16.414
	- impozit pe venit (IV)	3.950	4.151	4.022	3.891

	- contribuții la asigurările sociale (CAS)	12.715	13.359	12.944	12.523
2.	Evaziune fiscală în sectorul informal (populație)	4.821	3.448	3.504	3.620
	- impozit pe venit (IV)	1.143	817	831	858
	- contribuții la asigurările sociale (CAS)	3.678	2.630	2.673	2.762
3.	Total evaziune fiscală la impozit pe venit	5.093	4.968	4.852	4.749
4.	Total evaziune fiscală la CAS	16.393	15.989	15.617	15.285
5.	Evaziune fiscală la TVA	50.347	57.476	72.399	76.747
6.	Evaziune impozit pe profit	3.512	3.126	2.624	2.795
7.	Evaziune accize și taxa pe viciu alcool și tutun	3.663	2.616	2.323	2.438
8.	TOTAL evaziune fiscală	79.008	84.175	97.816	102.013
9.	Valoarea adăugată brută în economia neobservată*	129.769	135.450	143.906	143.907

Sursa: Raport Consiliului Fiscal, 2014

*Estimare INS

8. Echilibre vs. dezechilibre externe și de competitivitate

Nr. crt.	Indicator	Ultima cifră oficială disponibilă	Interval de variație recomandat de CE
1.	Dinamica costurilor unitare nominale cu forța de muncă (%)	2.3pp (2014)	[9%; 12%] <i>în ultimii 3 ani (2011-2014)</i>
2.	Balanța de cont curent (% PIB)	-3,1% (2014)	[-4%; 6%] <i>media ultimilor 3 ani (2011-2014)</i>
3.	Poziția investițională netă (% PIB)	-57,2% (2014)	< -35% <i>anuală (2014)</i>
4.	Variația cursului de schimb real efectiv (%)	-1.1% (2014)	[-11%; 11%] <i>în ultimii 3 ani (2011-2014)</i>
5.	Dinamica ponderii exporturilor în exporturi globale (%)	+21,5% (2014)	< -6% <i>în ultimii 5 ani (2009-2014)</i>

Sursa datelor: Raportul de țară al Comisiei Europene pentru România, 2016:

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_romania_en.pdf

9. Echilibre vs. dezechilibre interne

Nr. crt.	Indicator	Ultima cifră oficială disponibilă	Interval de variație recomandat de CE
1.	Indicele prețurilor la locuințe	-3,6% ^P	< 6%


	(%)	(2014)	anuală (2014)
2.	Creditarea sectorului privat (% PIB)	-2,4% (2013)	< 14% anuală (2014)
3.	Datoria privată (% PIB)	62,2% (2014)	< 133% anuală (2014)
4.	Datoria publică (% PIB)	39,9% (2014)	< 60% anuală (2013)
5.	Rata șomajului (%)	6,9% (2014)	< 10% media ultimilor 3 ani (2010-2013)
6.	Dinamica anuală a datoriilor sectorului financiar (%)	1,1% (2014)	< 16,5% modificare anuală (2014)

Sursa datelor: Raportul de țară al Comisiei Europene pentru România, 2016:

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_romania_en.pdf

10. Eficiența energetică

Nr. Crt.	Indicator	2011		2012		2013		2014		2015		2020	
		RO	UE	RO	UE	RO	RO	RO	UE	RO	UE		
1.	Intensitatea energetică totală (resurse energetice totale / PIB)	0,34	-	0,34	-	0,33	0,33	0,32	-	0,30	-		
2.	Intensitatea energetică primară (resurse energetice primare / PIB)	0,33	-	0,33	-	0,32	0,315	0,31	-	0,29	-		
3.	Intensitatea energetică internă (consumul intern de resurse)	0,27	-	0,27	-	0,26	0,256	0,25	0,13	0,23	0,13		




	energetice primare / PIB)										
4.	Intensitatea energetică finală (consum energetic final / PIB)	0,18	-	0,17	-	0,17	0,168	0,17	0,09	0,15	0,09

Sursa datelor: INS, CNP

11. Structura energetică

	2010	2011	2012	2013	2014
1. RESURSE ENERGETICE	44250 mil. tep	44458 mil. tep	43403 mil. tep	40248 mil. tep	39735 mil. tep
	100%	100%	100%	100%	100%
1.1 Resurse de energie primară	95,97%	95,44%	96,14%	95,64%	95,6%
Producție, din care:	61,98%	61,78%	62,47%	64,52%	64,93%
Cărbuni	13,34%	14,98%	14,62%	11,53%	11,07%
Gaze naturale utiliz	19,67%	19,62%	20,21%	21,91%	22,32%
Țiței	9,46%	9,29%	8,96%	9,62%	9,66%
Energie hidroelectrică și eoliana	4,00%	3,16%	2,97%	3,93%	4,23%
Energie nuclearelectrică	6,44%	6,48%	6,48%	7,03%	7,12%
Lemn de foc	8,81%	7,82%	8,74%	9,94%	9,94%
Alte resurse	0,26%	0,43%	0,48%	0,57%	0,58%
Import, din care	25,40%	26,02%	26,76%	23,67%	23,12%
Cocs	1,54%	1,14%	1,08%	1,22%	1,23%
Cărbuni	1,22%	1,34%	1,76%	1,37%	1,38%
Gaze naturale	4,14%	5,60%	5,35%	3,16%	3,07%
Țiței	13,15%	12,26%	11,81%	12,12%	12,08%
Produse petroliere	4,82%	5,22%	6,08%	5,24%	4,78%
Energie electrică	0,15%	0,20%	0,28%	0,12%	0,13%
Alți combustibili	0,37%	0,27%	0,40%	0,43%	0,44%
1.2 Stoc de energie în transformare	4,03%	4,56%	3,86%	4,36%	4,40%
2. DESTINAȚII	100%	100%	100%	100%	100%



2.1 Consum intern	78,68%	80,18%	80,30%	81,99%	82,01%
Consumul în sectorul energetic	7,60%	6,94%	6,82%	6,21%	6,08%
Pierderi	3,23%	3,07%	3,09%	3,26%	3,24%
Disponibil pentru consumul final	55,99%	56,31%	57,39%	61,56%	62,64%
Consumul neenergetic	3,41%	4,57%	4,50%	4,97%	5,16%
Consumul final energetic	51,39%	51,17%	52,45%	56,59%	57,48%
Consumul populației	18,36%	17,73%	18,65%	19,90%	20,03%
Consumul din economie	33,03%	33,44%	33,80%	36,69%	37,45%
2.2 Export	9,16%	9,36%	8,75%	6,21%	6,04%
2.3 Stoc la sfârșitul anului	12,16%	10,45%	10,95%	11,80%	11,95%

Sursa datelor: CNP (Notă: Ponderea fiecărei sub-grupe de la 1.1 și 1.2 este raportată la 1. Resurse energetice, iar ponderea fiecărei sub-grupe de la 2.1, 2.2 și 2.3 este raportată la 2. Destinații)

12. Obiectivele asumate de România conform Strategiei Europa 2020

	Rata de ocupare a forței de muncă (in %)	Cheltuieli de C&D ca % din PIB	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera	Energie regenerabilă	Eficiența energetică	Parasirea timpurie a școlii (in %)	Absolvenți de învățământ superior in %	Reducerea numărului persoanelor aflate la risc de sărăcie
Tinta UE	75%	3%	-20% (fata de 1990)	20%	20%	<10%	>40%	20.000.000
Tinta RO	70%	2%	19% (maxim comparativ cu 2005)	24%	19%	11.3%	26.7%	580.000
Situația în 2013/2014 în România	65.7%*	0.39%**	7% (previzionat pt 2020)	23.9%**	Progres limitat**	17.3%*	22.9%**	211.000**



Sursa datelor: Reprezentanta Comisiei Europene în România, 2015

ANDREEA PAUL
VOINȚA, PUTERE DE MUNCĂ, INSPIRAȚIE

